

“Монголын хөрөнгийн бирж” ТӨХК-ийн
Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн
2018 оны 12 дугаар сарын 21-ний өдрийн
2018/20 тоот тогтооолын хавсралт

“МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ” ТӨХК-ИЙН
“ҮНЭТ ЦААСНЫ АРИЛЖААНД ОРОЛЦОХ ЭРХ ОЛГОХ ЖУРАМ”

/Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн 2019 оны 10 дугаар сарын 11-ний өдрийн 2019/11 тоот
тогтоолоор өөрчлөлийг гаруулсан/

ҮНЭТ ЦААСНЫ АРИЛЖААНД ОРОЛЦОХ ЭРХ ОЛГОХ ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Энэхүү журмаар “Монголын хөрөнгийн бирж” ТӨХК (цаашид “МХБ” гэх)-ийн гишүүн үнэт цаасны компани (цаашид “Гишүүн ҮЦК” гэх)-ийн ажилтанд МХБ-ийн үнэт цаасны арилжаанд оролцох эрх (цаашид “Арилжаанд оролцох эрх” гэх) олгох, түдгэлзүүлэх, сэргээх, цуцлах түүнтэй холбогдсон харилцааг зохицуулна.

1.2. Энэхүү журам нь Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хууль, Санхүүгийн зохицуулах хороо (цаашид “СЗХ” гэх)-ны Мэргэшлийн шалгаруулалт явуулах, мэргэжилтэнд эрх олгох, түдгэлзүүлэх, хүчингүй болгох тухай журам болон МХБ-ийн холбогдох журам, гишүүн ҮЦК-тай байгуулсан гэрээтэй уялдсан байна.

1.3. Энэхүү журмыг “Монголын хөрөнгийн бирж” ТӨХК-ийн үнэт цаасны арилжаанд оролцох эрх авахаар хүсэлт гаргасан болон тус эрх авсан гишүүн ҮЦК-ийн ажилтан дагаж мөрдөнө.

Хоёр. Арилжаанд оролцох эрх олгох

2.1. Үнэт цаасны арилжаанд оролцох эрх авахаар хүсэлт ирүүлсэн гишүүн ҮЦК-ийн ажилтан нь доорхи ерөнхий шаардлагыг хангасан байна. Үүнд:

2.1.1. СЗХ-ноос “Үнэт цаасны зах зээлд үнэт цаасны зуучлалын чиглэлээр мэргэжлийн ажил, үйлчилгээ явуулах эрх”-ийн үнэмлэхийн хугацаа хүчинтэй байх,

/Төлөөлөн удирдах зовлолийн 2019 оны 10 дугаар сарын 11-ний өдрийн 2019/11 тоот тогтоолоор өөрчлөлт оруулсан/

2.1.2. Сүүлийн 6 сарын дотор журмын 3.1, 3.3-д заасан арга хэмжээ авагдаагүй байх,

2.1.3. Ажилтан нь гишүүн ҮЦК-ийн захирал, брокер, дилерийн аль нэг албан тушаалд томилогдсон байх,

2.1.4. МХБ-ийн Арилжааны журам, Арилжаа зохион байгуулах заавар, гарын авлагатай танилцсан байх.

2.2. Гишүүн ҮЦК-ийн ажилтны арилжаанд оролцох эрхийг шинээр олгоход бүрдүүлэх материал. Үүнд:

2.2.1. Гишүүн ҮЦК-иас өөрийн ажилтанд арилжаанд оролцох эрх олгохыг хүссэн албан бичиг,

2.2.2. Арилжаанд оролцох эрх хүсэж буй ажилтны ажилд томилогдсон тушаал,

2.2.3. Арилжаанд оролцох эрх хүсэж буй ажилтны “Үнэт цаасны зах зээлд мэргэжлийн ажил, үйлчилгээ явуулах эрх”-ийн үнэмлэхийн хуулбар,

2.2.4. Арилжаанд оролцох эрх хүсэж буй ажилтны боловсон хүчний тодорхойлолт “Гишүүнчлэлийн журам”-ын хавсралтад заасны дагуу ирүүлэх,

2.2.5. Хэрэв тухайн ажилтан “Гишүүнчлэлийн журам”-д заасны дагуу боловсон хүчний мэдээллийг МХБ-д өмнө ирүүлсэн бол 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4-д заасан материалыг ирүүлэх шаардлагагүй,

2.2.6. Үйлчилгээний хэлс 20,000 /хорин мянган/ төгрөг төлсөн баримт. Уг хэлсийг хүсэлт гаргахдаа буцаан олгогдохгүй нөхцөлтэйгээр төлнэ.

/Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн 2019 оны 10 дугаар сарын 11-ний өдрийн 2019/11 тоот тогтоолоор өөрчлөлт оруулсан./

2.2.7. Журмын 2.1.-д заасан шаардлагыг бүрэн хангаж 2.2.1-2.2.6-д заасан материалуудыг бүрэн ирүүлсэн ажилтнаас МХБ-ийн Арилжааны журам, Арилжаа зөхион байгуулах заавар, Трэйдэр програмын гарын авлагатай бүрэн танилцсан эсэхийг шалгаж зорилгоор Арилжааны албанаас шалгальт авна.

/Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн 2019 оны 10 дугаар сарын 11-ний өдрийн 2019/11 тоот тогтоолоор хассан./

2.2.8. Энэхүү журмын 2.2.7-д заасан шалгалтыг Арилжаа зөхион байгуулах болон Мэдээлэл технологийн нэгжүүд хамтран удирдаж гарган зөхион байгуулна.

/Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн 2019 оны 10 дугаар сарын 11-ний өдрийн 2019/11 тоот тогтоолоор хассан./

2.2.9 Шалгалтын удирдамжид дараах зүйлүүдийг төдөрхий тусгана. Үүнд:

- 2.2.9.1. Шалгалтын зорилго;
- 2.2.9.2. Шалгалт авах хугацаа;
- 2.2.9.3. Шалгалт авах сэдвийн хүрээ;
- 2.2.9.4. Шалгалтыг дүгнэх;
- 2.2.9.5. Дахин шалгалт авах нөхцөл, хураамж

/Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн 2019 оны 10 дугаар сарын 11-ний өдрийн 2019/11 тоот тогтоолоор хассан./

2.3. Арилжаанд оролцох эрх авахаар ирүүлсэн материалыг хянан шийдвэрлэх

2.3.1. Журмын 2.1-д заасан шаардлагыг хангасан, 2.2-т заасан материалыг бүрэн ирүүлсэн Гишүүн ҮЦК-ийн ажилтанд МХБ-ийн Гүйцэтгэх захирлын шийдвэрээр арилжаанд оролцох эрх олгоно.

/Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн 2019 оны 10 дугаар сарын 11-ний өдрийн 2019/11 тоот тогтоолоор өөрчлөлт оруулсан./

2.3.2. Гүйцэтгэх захирлын шийдвэрийг үндэслэн холбогдох алба, нэгж нь арилжаанд оролцох эрхийн нэр, нууц үгийг сэргээх эсхүл шинээр олгоно.

2.3.3. МХБ-д ирүүлсэн материал бүрэн бус, шаардлага хангаагүй тохиолдолд арилжаанд оролцох эрх олгохоос татгалзана.

2.3.4. Үнэт цаасны арилжаанд оролцох эрх олгох, түдгэлзүүлэх, сэргээх, цуцлахтай холбоотой бүртгэл, хяналтыг МХБ-ийн холбогдох алба, нэгж хэрэгжүүлнэ.

Гурав. Арилжаанд оролцох эрхийг түдгэлзүүлэх, сэргээх, цуцлах

3.1. МХБ-ээс дараах үндэслэлээр гишүүн ҮЦК-ийн ажилтны арилжаанд оролцох эрхийг түдгэлзүүлнэ. Үүнд:

3.1.1. СЗХ-ноос үнэт цаасны зах зээлд мэргэжлийн ажил үйлчилгээ явуулах эрхийг түдгэлзүүлсэн,

- 3.1.2. СЗХ-оос олгосон "Үнэт цаасны зах зээлд мэргэжлийн ажил үйлчилгээ явуулах эрх"-ийн хугацаа дууссан эсхүл хүчингүй болсон,
- 3.1.3. МХБ-ийн Гишүүнчлэлийн журам, ёс зүйн дүрэм, журам болон МХБ-тэй байгуулсан гэрээгээр хүлээсэн үүргээ зөрчсөн,
- 3.1.4. МХБ-ийн "Хяналт шалгалтын журам"-ын 13 дугаар зүйлийн 13.1.1-д заасан зөрчил гаргасан нь тогтоогдсон,
- 3.1.5. Арилжааны трейдэр программ хангамжид нэвтрэх нэр, нууц үгийг бусдад дамжуулах, зориулалтын бусаар ашиглах боломжийг санаатай болон болгоомжгүй байдлаар олгосон,
- 3.1.6. Арилжааны программ хангамж болон харилцагчийн үнэт цаасны данстай холбоотой аливаа мэдээ, мэдээллийг бусдад задруулсан.
- 3.2. Арилжаанд оролцох эрхийг дараах тохиолдолд сэргээнэ. Үүнд:
- 3.2.1. Эрх бүхий байгууллагаас үнэт цаасны зах зээлд мэргэжлийн ажил, үйлчилгээ явуулах эрхийг сэргээсэн,
- 3.2.2. Энэхүү журмын 3.1-д заасан арга хэмжээ авагдсан тохиолдолд гаргасан зөрчлийг арилгуулахаар МХБ-ээс өгсөн үүрэг даалгаврыг бүрэн биелүүлсэн,
- 3.2.3. Арилжаанд оролцох эрх нь түдгэлзсэн ажилтны гаргасан зөрчлийг бүрэн арилгасан тухай ажил олгогч гишүүн ҮЦК-иас МХБ-д мэдэгдсэн эсхүл зөрчил арилсан гэж МХБ-ээс тогтоосон,
- 3.2.4. МХБ-ийн ТУЗ эсхүл зохицуулах эрх бүхий байгууллага, шүүх хяналтын байгууллагаас гишүүн ҮЦК-ийн ажилтанд авсан арга хэмжээг үндэслэлгүй гэж тогтоосон,
- 3.2.5. Хууль тогтоомж, дүрэм, журамд заасан бусад үндэслэл;
- 3.3. МХБ-ээс дараах тохиолдолд гишүүн ҮЦК-ийн ажилтны арилжаанд оролцох эрхийг цуцална. Үүнд:
- 3.3.1. Үнэт цаасны зах зээлд мөрдөгдөж буй хууль тогтоомж, журам, зааврыг ноцтой зөрчсөн нь СЗХ болон шүүхээр тогтоогдсон;
- 3.3.2. Монгол улсын "Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хууль", СЗХ болон МХБ-ийн холбогдох журам, "Гишүүний ёс зүйн дүрэм", МХБ-тэй байгуулсан "Гишүүнчлэлийн гэрээ"-г зэргийг удаа дараа ноцтой зөрчсөн тухай МХБ-ийн дүгнэлт гарсан;
- 3.3.3. Ажилтан өөрөө болон ажил олгогч гишүүн ҮЦК-иас ажилтны эрхийг цуцлах тухай үндэслэл бүхий хүсэлт ирүүлсэн;
- 3.3.4. Энэхүү журмын 3.2.2-д заасан үүргийг биелүүлсэн тухай 3 сарын дотор МХБ-д ирүүлээгүй;
- 3.4. Журмын 3 дугаар зүйлийн 3.3-д заасан үндэслэлээр гишүүн ҮЦК-ийн ажилтны үнэт цаасны арилжаанд оролцох эрхийг цуцалснаас хойш тухайн ажилтанд 6 сарын дотор дахин тус эрхийг олгохгүй.
- 3.5. Журмын 3.4-д заасан хугацаа хэтэрсэн тохиолдолд арилжаанд оролцох эрхийг дахин олгоходоо журмын 2.3 дахь заалтыг баримтална.

3.6. Энэхүү журмын 3.1, 3.3-т заасан хариуцлагын арга хэмжээг хариуцсан алба, нэгжийн саналыг үндэслэн МХБ-ийн Гүйцэтгэх захирал шийдвэрлэнэ.

Дөрөв. Бусад

4.1. Гишүүн УЦК-ийн ажилтан нь арилжаанд оролцох эрх олгох шийдвэртэй санал нийлэхгүй бол энэ тухай гомдлоо ажлын 5 хоногийн дотор МХБ-ийн ТУЗ-д гаргаж болно.

-----оОо---